

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Věry Šimůnkové a soudců Mgr. Josefa Straky a Mgr. Karla Ulíka ve věci

žalobkyně: **A. K.**
státní příslušnice Indické republiky
bytem X

zastoupená advokátem Mgr. Umarem Switatem
sídlem Dědinova 2011/2019, 148 00 Praha 4

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem nám. Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 2. 2. 2022, č. j. MV-6470-4/SO-2022,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a obsah podání účastníků

1. Žalobkyně se domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaná zamítla její odvolání a potvrdila rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „ministerstvo“) ze dne 18. 11. 2021, č. j. OAM-17405-48/PP-2019 (dále jen

„prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím ministerstvo podle § 87e odst. 1 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 176/2019 Sb. (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) zamítlo žádost žalobkyně o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie (výrok I), neboť se žalobkyně měla dopustit obcházení tohoto zákona s cílem získat povolení k přechodnému pobytu na území tím, že účelově uzavřela manželství. Žalobkyni byla dále podle § 87e odst. 4 zákona o pobytu cizinců stanovena 35denní lhůta k vycestování z území (výrok II).

2. Žalobkyně v žalobě namítá, že před uzavřením manželství vykazoval její vztah s budoucím manželem (*J. K. – pozn. soudu*) znaky vážného a trvalého partnerského vztahu ve smyslu § 15a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Žalobkyně nesouhlasí se závěrem správních orgánů, že sňatek uzavřela pouze účelově s cílem získat pobytové oprávnění, a že spolu s manželem nebydlí a není s ním v kontaktu. Podle žalobkyně je její trvajících manželství nadále funkční a zjištěné rozpory ve výpovědích manželů byly pouze nepodstatné. Žalobkyně má za to, že v průběhu řízení doložila dostatek důkazů prokazujících trvalý citový vztah mezi manželi, jejich intenzivní rodinné soužití, sdílení společné domácnosti, společné hospodaření a plány do budoucna.
3. Žalobkyně má dále za to, že správní orgány vůči ní postupovaly od počátku správního řízení tendenčně a provedené důkazy hodnotily pouze v její neprospěch. Správní orgány zejména zcela přehlížely shodná tvrzení manželů, která se navíc snažily překrucovat. Podle žalobkyně není pravdou, že by neznala náplň manželovy práce. Nepovažuje přitom za podstatné, že nedokázala přesně označit manželova zaměstnavatele. Podle žalobkyně navíc ministerstvo zneužilo toho, že se její manžel dostavil k výsledku po noční směně, a byl tak velmi vyčerpaný a ve špatné fyzické i psychické kondici. Nebylo proto spravedlivé po něm požadovat, aby si přesně vybavil detaily svého života a okolnosti uzavření manželství, ke kterým došlo před více než dvěma lety. Manžel, který potvrdil trvání manželství, má navíc problém zapamatovat si běžné údaje a jména.
4. Žalobkyně rovněž namítá, že správní orgány měly vyslechnout navrženou svědkyni N. K., jejíž čestné prohlášení předložila v průběhu správního řízení. Právě tato svědkyně mohla podle žalobkyně vyvrátit závěr správních orgánů o účelovosti manželství. Pokud správní orgány nepovažovaly za dostatečný důkaz předložené čestné prohlášení, nic jim nebránilo, aby svědkyni K. vyslechly, a umožnily tak žalobkyni unést důkazní břemeno ve vztahu k jí tvrzeným skutečnostem. Bez provedení výsledku svědkyně K., jakož i bez provedení aktuálních pobytových prohlídek, nelze podle žalobkyně považovat zjištěný skutkový stav za úplný a dostatečný.
5. Žalobkyně dále namítá, že napadené rozhodnutí nepřiměřeně zasahuje do jejího soukromého a rodinného života ve smyslu a čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a čl. 8 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“), jelikož jí brání ve společném soužití s manželem na území České republiky. Žalobkyně uvádí, že v České republice navázala osobní, pracovní i přátelské vazby, již se zdokonalila v českém jazyce a úspěšně se zde integrovala. Její vazby v zemi původu jsou naproti tomu narušeny, společnou budoucnost s manželem plánuje pouze v České republice. Správním orgánům vytýká, že se blíže nezabývaly její závislostí na manželovi a okolnostmi jejího osobního života, čímž porušily základní zásady správní činnosti podle § 2 odst. 3 a 4 a § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění zákona č. 176/2018 Sb. (dále jen „správní řád“). Podle žalobkyně v jejím případě intenzita veřejného zájmu na tom, aby nebylo její

žádosti vyhověno, ani zdaleka nedosahuje zájmu na zachování jejího soukromého a rodinného života na území České republiky.

6. Žalovaná s argumentací žalobkyně nesouhlasí a navrhuje zamítnutí žaloby. Ve vyjádření k žalobě setrvává na závěru, že žalobkyně uzavřela manželství s J. K. účelově výlučně s cílem získat pobytové oprávnění na území České republiky. Žalovaná upozorňuje, že manželé ani nehovoří společným jazykem, přičemž v jejich výpovědích se vyskytovaly významné rozpory (např. ohledně počátku jejich společného bydlení, zásnub, hrazení výdajů na svatbu a poplatků za bydlení a jejich osobních poměrů). Při pobytové kontrole provedené dne 20. 5. 2021 v bydlíšti J. K. bylo navíc zjištěno, že manželé spolu nebydlí a nejsou spolu v kontaktu. Žalovaná dále zdůrazňuje, že manžel žalobkyně při výslechu potvrdil, že se cítí zdrav, přičemž z ničeho nevyplývá, že by měl problém na položené otázky odpovédět.
7. Na vyjádření žalované reagovala žalobkyně replikou, ve které zejména upozornila, že jazyková bariéra mezi manželi nebyla nijak prokázána. Dále uvedla, že trvá na provedení výslechu manžela a své účastnické výpovědi před soudem.
8. Manžel žalobkyně J. K. k výzvě soudu neuplatnil práva osoby zúčastněné na řízení ve smyslu § 34 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)

II. Skutková zjištění z obsahu správního spisu

9. Soud ze správního spisu zjistil následující skutečnosti:
10. Žalobkyně pobývala na území České republiky od 6. 12. 2017. Dne 8. 1. 2019 pozbyla platnosti její zaměstnanecká karta a byl jí udělen výjezdni příkaz s platností do 9. 3. 2019. V poslední den platnosti tohoto výjezdního příkazu žalobkyně požádala o udělení mezinárodní ochrany. Řízení ve věci mezinárodní ochrany bylo zastaveno dne 30. 9. 2019 pro zpětvzetí žádosti a žalobkyni byl vydán další výjezdni příkaz s platností do 14. 10. 2019.
11. Dne 8. 10. 2019 podala žalobkyně k ministerstvu žádost o vydání povolení k přechodného pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie podle § 87b zákona o pobytu cizinců. Žalobkyně se označila za rodinnou příslušnici svého druha J. K., státního příslušníka České republiky. Žalobkyně mj. předložila:
 - *Potvrzení o společné domácnosti* ze dne 5. 4. 2019, podle kterého žalobkyně a J. K. společně žijí na adrese X;
 - smlouvu o nájmu bytu ze dne 1. 10. 2019, ve které jsou jako nájemci označeni žalobkyně a J. K.;
 - *Potvrzení* vystavené N. K., podle které žalobkyně a J. K. žijí ve společné domácnosti na adrese X, a jejich vztah se jeví jako vážný, trvalý a obdobný vztahu manželskému;
 - několik společných fotografií s J. K.
12. Ministerstvo poté požádalo Policii České republiky (dále jen „policie“) o provedení pobytové kontroly za účelem zjištění, zda žalobkyně sdílí s J. K. společnou domácnost. Při první pobytové kontrole provedené dne 26. 11. 2019 policie zjistila, že zvonek u domovních dveří na adrese X nebyl označen jménem žalobkyně ani J. K. Policie při

kontrole zastihla pouze žalobkyni s jejím synovcem. Žalobkyně policii sdělila, že J. K. v současnosti žije u svého kamaráda na adrese X. Žalobkyně neměla na pana K. telefonní číslo a na žádost o předložení jeho oblečení policii ukázala jedny pánské kalhoty. Dle sousedů byl pan K. na dané adrese přítomen pouze při stěhování žalobkyně.

13. V průběhu správního řízení žalobkyně ministerstvu oznámila, že dne 7. 2. 2020 uzavřela s J. K. sňatek, což doložila oddacím listem ze dne 10. 2. 2020, č. O 483990. Dále předložila několik svatebních fotografií.
14. Ministerstvu následně vzniklo podezření, že žalobkyně vstoupila do manželství pouze účelově s cílem získat pobytové oprávnění na území České republiky.
15. Při druhé pobytové kontrole provedené dne 18. 8. 2020 zastihla policie na adrese X pouze J. K. Poštovní schránka byla označena jmény žalobkyně a J. K., zvonek byl označen pouze číslem X. V bytě byly nalezeny osobní věci žalobkyně a společné fotografie. Sousedé potvrdili, že žalobkyně žije se svým manželem ve společné domácnosti.
16. Ministerstvo si dále od policie vyžádalo úřední záznamy (ze dne 9. 1. 2020, č. j. KRPS-311282-5/TČ-2019-010020, a ze dne 28. 1. 2020, č. j. KRPS-311282-7/TČ-2019-010020) o podání vysvětlení žalobkyně a jejího manžela ve věci podezření ze spáchání trestného činu napomáhání k neoprávněnému pobytu na území republiky podle § 341 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní zákoník“). Podle sdělení policie ze dne 17. 2. 2020 se manželé při podání vysvětlení v zásadních věcech nerozcházelí a lze „*vyložit, že se jedná o účelově uzavřený sňatek.*“
17. Ministerstvo rovněž provedlo výslech žalobkyně (protokol o výslechu účastníka ze dne 19. 8. 2020, č. j. OAM-17405-38/PP-2019) a jejího manžela J. K. (protokol o výslechu svědka ze dne 19. 8. 2020, č. j. OAM-17405-39/PP-2019), přičemž jim kladlo otázky ohledně jejich osobních údajů, rodinných a majetkových poměrů, zaměstnání, prvního setkání, jejich vztahu a společného bydlení, průběhu sňatku, trávení společného času apod. Žalobkyně byla vyslechnuta za přítomnosti tlumočníka z pandžábského jazyka.
18. Při třetí pobytové kontrole provedené dne 20. 5. 2021 zastihla policie na adrese X pouze J. K., který uvedl, že v bytě bydlí momentálně sám a jeho manželka má veškeré věci v prodejně kebabu, kde pracuje. Nyní s manželkou není v kontaktu. V bytě bylo nalezeno pouze pánské oblečení.
19. Dne 18. 11. 2021 vydalo ministerstvo prvostupňové rozhodnutí, jímž podle § 87e odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců zamítlo žádost žalobkyně o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie, a dále žalobkyni stanovilo 35denní lhůtu k vycestování z území. Ministerstvo učinilo závěr o účelovosti manželství žalobkyně a J. K. zejména na základě jejich výpovědí, které považovalo za rozporné. Ministerstvo upozornilo, že manželé navzájem neznají své základní osobní údaje a rodinné poměry (J. K. si např. nevzpomněl na osobní jméno žalobkyně, které měl při výslechu napsané na papírku, ani nevěděl, zda má žalobkyně nějaké děti; žalobkyně např. nevěděla, zda má J. K. nějaké sourozence a nedokázala popsat náplň jeho práce ani uvést, kde ji vykonává), a rozcházejí se v popisu důležitých milníků jejich vztahu (např. odkdy spolu začali bydlet, zda proběhla žádost o ruku, jak se jmenovali jejich svědci při obřadu a kdo hranil náklady na svatbu). Ministerstvo dále shledalo, že manžele spolu netráví volný čas a dovolené, nespojují je žádné společné zájmy a nemají potřebu se navzájem svěřovat (např. žalobkyně nevěděla o finančních závazcích J. K., ten si zase nevšímal žalobkynina

tetování na ruce). Podle ministerstva navíc J. K. při výslechu sám připustil, že uzavřením sňatku chtěl žalobkyni pomoci, aby mohla žít na území České republiky. Ministerstvo též poukázalo na jazykovou bariéru mezi manželi s tím, že J. K. hovoří pouze česky a žalobkyně ovládá toliko základy českého jazyka a komunikuje s ním prostřednictvím překladáče v telefonu. Dále ministerstvo zohlednilo výsledky pobytových kontrol, které potvrdily, že se manželství žalobkyně a J. K. postupem času nerozvíjelo a v současné době není udržováno ani sdílením společné domácnosti. Dřívější sdílení domácnosti dle ministerstva navíc ani nevykazovalo známky manželského soužití a bylo udržováno pouhým spolubydlením. Ministerstvo rovněž upozornilo, že žalobkyně požádala o vydání pobytového oprávnění v době, kdy jí bylo udělen výjezdní příkaz a již vyčerpala veškeré legální možnosti k získání pobytového oprávnění. Vzhledem k tomu dospělo ministerstvo k závěru, že žalobkyně vstoupila do manželství pouze účelově s cílem získat pobytové oprávnění na území České republiky. Ministerstvo zároveň neshledalo, že by neudělení pobytového oprávnění mohlo nepřiměřeně zasáhnout do soukromého a rodinného života žalobkyně, jelikož nebylo zjištěno, že by žalobkyně vedla na území České republiky rodinný život s občanem Evropské unie, přičemž veškeré své příbuzenstvo má v zemi původu.

20. Proti prvostupňovému rozhodnutí podala žalobkyně odvolání, ve kterém zejména požadovala opakovaný výslech manžela s tím, že v době prvního výslechu byl vyčerpaný po noční službě. Žalobkyně uvedla, že její manžel je sice jednodušší, ale má ho ráda, v soužití s ním je šťastná a oceňuje jeho pracovitost. Dále žalobkyně upozornila, že ministerstvo mohlo v případě pochybností přistoupit k výslechu osob, jejichž čestná prohlášení předložila v průběhu správního řízení.
21. Dne 2. 2. 2022 vydala žalovaná napadené rozhodnutí, jímž odvolání žalobkyně zamítla a prvostupňové rozhodnutí potvrdila. Žalovaná se zcela ztotožnila se skutkovými i právními závěry ministerstva. Podle žalované byly v prvostupňovém rozhodnutí podrobně popsány rozpory ve výpovědích obou manželů, které se týkaly podstatných okolností jejich života. Výslech navržené svědkyně K. považovala žalovaná za nadbytečný, jelikož J. K. tuto osobu vůbec neznal.

III. Posouzení věci soudem

22. Soud ověřil, že žaloba byla podána osobou k tomu oprávněnou po vyčerpání řádných opravných prostředků a obsahuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Při přezkumu napadeného rozhodnutí vycházel soud v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s. ze skutkového a právního stavu v době rozhodování žalované, přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů, jimiž je podle § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. vázán.
23. Pokud jde o včasnost žaloby, soud nepřehlédl, že napadené rozhodnutí bylo žalobkyni doručeno dne 9. 2. 2022, přičemž blanketní žaloba byla doplněna o projednatelné žalobní body až dne 30. 3. 2022, tedy po uplynutí 30denní lhůty pro podání žaloby (srov. § 71 odst. 2 *in fine* s. ř. s. ve spojení s § 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců). V odůvodnění usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 11. 3. 2022, č. j. 51 A 15/2022 - 5, nicméně bylo žalobkyni chybně sděleno, že žalobní lhůta činí podle § 72 odst. 1 s. ř. s. dva měsíce. Podle rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 20. 3. 2018, č. j. 3 Azs 66/2017 - 31, č. 3733/2018 Sb. NSS „[p]okud soud poučí žalobce ve výzvě podle § 37 odst. 5 s. ř. s. nesprávně a určí mu k doplnění žalobních bodů delší lhůtu, než je lhůta zákonná, nesmí být žalobci na újmu, pokud postupoval v dobré víře ve správnost poučení

obsaženého ve výzvě soudu a doplnil žalobu v delší lhůtě, nesprávně stanovené tímto poučením.“ Soud proto na doplnění blanketní žaloby nahlížel jako na včasné.

24. Soud o žalobě rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání. Vady, k nimž by bylo nutné přihlédnout z moci úřední, soud neshledal.
25. Podstatou sporu je v posuzované věci otázka, zda žalobkyně uzavřela manželství s J. K., občanem České republiky výlučně za účelem získání pobytového oprávnění.
26. Podle § 87b odst. 1 zákona o pobytu cizinců „[r]odinný příslušník občana Evropské unie, který sám není občanem Evropské unie a doprovází občana Evropské unie na území nebo následuje občana Evropské unie, který na území pobývá, je povinen požádat ministerstvo o vydání povolení k přechodnému pobytu, pokud hodlá na území pobývat přechodně po dobu delší než 3 měsíce.“
27. Podle § 15a odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců „[r]odinným příslušníkem občana Evropské unie se pro účely tohoto zákona rozumí jeho manžel.“
28. Podle § 87e odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců „[m]inisterstvo žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu zamítne, jestliže se žadatel dopustil obcházení tohoto zákona s cílem získat povolení k přechodnému pobytu na území, zejména **pokud účelově uzavřel manželství** nebo jeho účelově prohlášeným souhlasem bylo určeno otcovství“ (důraz dodán).
29. Zákon o pobytu cizinců pojem účelového manželství nedefinuje. Jelikož citovaná právní úprava vychází z unijního práva, konkrétně směrnice 2004/38/ES, lze jako bližší interpretační vodítko využít právně nezávazná sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě ze dne 2. 7. 2009, COM(2009) 313 final, a ze dne 26. 9. 2014, COM(2014) 604 final, jehož přílohou je *Příručka pro řešení otázky údajných účelových sňatků*. Podle této příručky je základním prvkem zneužití předstírané chování, které je spojeno s absencí záměru sezdaného páru tvořit rodinu a vést společný život, a k němuž došlo za účelem získání práva na volný pohyb a pobyt. Pro závěr o účelovosti manželství je proto nutné prokázat jednak úmysl uzavřením sňatku obejít právní předpisy cizineckého práva, a jednak úmysl nevést společný manželský život. Důkazní břemeno přitom nesou správní orgány. Občané Evropské unie a jejich rodinní příslušníci tudíž nemusí aktivně dokazovat opravdovost uzavřeného manželství. Stačí, pokud rodinný příslušník občana Evropské unie doloží vznik manželství, čímž získá právní nárok na pobytové oprávnění. Je pak na správních orgánech, aby prokázaly, že posuzovaný sňatek je účelový. Uvedené potvrdil ve své judikatuře i NSS (srov. rozsudky ze dne 6. 8. 2015, č. j. 10 Azs 115/2015 - 38, odst. 12-16, ze dne 29. 10. 2015, č. j. 5 Azs 89/2015 - 30, ze dne 23. 11. 2017, č. j. 7 Azs 326/2017 - 21, odst. 29, či ze dne 14. 12. 2020, č. j. 3 Azs 380/2019 - 53, odst. 15).
30. Při hodnocení případné účelovosti manželství je třeba mít vždy na zřeteli, že neexistuje jeden společensky akceptovaný model manželství s jasně definovaným obsahem. Lidé jsou různí, uzavírají sňatky z různých pohnutek a logicky se liší i následný obsah svazku. Za účelově uzavřený proto nelze označit každý sňatek cizince s občanem Evropské unie, který v očích správního orgánu nedosahuje kvality ideálního modelu manželského vztahu, nebo který manželé uzavřeli mj. i z důvodu řešení pobytové situace cizince (srov. rozsudek NSS ze dne 26. 9. 2018, č. j. 10 Azs 68/2018 - 39, odst. 21). Jak totiž plyne ze shora odkazované judikatury, je třeba dokládat snahu obejít zákon o pobytu cizinců, tj. uzavřít svazek *výlučně* za účelem získat pobytové oprávnění, nikoliv se zabývat pouze nedokonalostí vztahu manželů.

31. Nutno zdůraznit, že při posuzování relevantních skutečností se správní orgán nemůže zaměřit pouze na zjištěné rozpory, ale musí zohlednit rovněž ty skutečnosti, které svědčí ve prospěch žadatele o pobytové oprávnění (srov. rozsudky NSS ze dne 29. 10. 2015, č. j. 5 Azs 89/2015 - 30, ze dne 23. 11. 2017, č. j. 7 Azs 326/2017 - 21, odst. 29, a ze dne 14. 12. 2020, č. j. 3 Azs 380/2019 - 53, odst. 17). V případě přetrvávajících pochybností o opravdovosti manželského svazku je pak správní orgán povinen rozhodnout *in favorem matrimonii*, tedy ve prospěch manželství (srov. rozsudek NSS ze dne 9. 12. 2015, č. j. 4 Azs 228/2015 - 40, odst. 61).
32. Při zohlednění shora nastíněných obecných východisek soud přistoupil k posouzení jednotlivých žalobních bodů.
33. Soud předně nepřisvědčil námitce žalobkyně, že zjištěné rozpory ve výpovědích manželů se týkaly pouze nepodstatných okolností.
34. Jak správně upozornily správní orgány, žalobkyně a její manžel o sobě navzájem neznali ani skutečně základní osobní informace. J. K. si při výslechu např. nedokázal vzpomenout na osobní jméno žalobkyně, což samo o sobě budí značné pochybnosti o existenci bližšího vztahu. Dále nevěděl, zda byla žalobkyně před uzavřením manželství rozvedená nebo vdova, zda má nějaké děti, zda má nějaké tetování, v jakých městech pobývala na území České republiky, či zda je věřící. Podobně žalobkyně pak nevěděla, zda má její manžel nějaké sourozence, jaké vykonává zaměstnání (označila pouze zaměstnavatele, nikoliv náplň práce) či zda má bankovní účet. Jakkoli soud bere na zřetel, že partnerské vztahy a následné sňatky mohou být uzavírány z rozličných pohnutek, tak zároveň si nedovede představit, že by záměr tvořit rodinu a vést společný život byl myslitelný při neznalosti zcela základních věcí týkajících se osobního života vlastního manželka či manželky.
35. Soud se rovněž ztotožňuje se závěrem správních orgánů, že manželé ohledně stěžejních okolností jejich života vypovídali buď rozporně, nebo si na ně ani nebyli schopni vzpomenout. Manželé se např. neshodli na tom, odkdy spolu měli začít bydlet (dle J. K. spolu bydleli od prvního dne, kdy se potkali; dle žalobkyně se sestěhovali tři měsíce od seznámení), jak proběhla žádost o ruku (J. K. uvedl, že žalobkyni požádal o ruku a dal jí kytku a zásnubní prstýnek; podle žalobkyně jí pouze sdělil, že pokud spolu bydlí, měli by se vzít) nebo kdo hradil náklady svatby (podle J. K., veškeré náklady hradila žalobkyně; dle žalobkyně část nákladů hradil i její manžel). Závěr, že uzavření sňatku bylo pouze formálním aktem, dle soudu rovněž podporuje skutečnost, že si ani jeden z manželů nevzpomněl na celá jména svědků na svatbě (J. K. pouze uvedl, že jemu šel za svědka „ten co dělal s jeho manželkou kebaby“ a manželce svědčil „ten co bydlel dřív na adrese, kde teď bydlíme“; žalobkyně sdělila pouze osobní jména svědků), a že se manželé neshodli ani na tom, který ze snubních prstýnků na předložené fotografii patří manželce a který manželovi. Z odpovědí manželů dále vyplynulo, že je nespojují v zásadě žádné společné zájmy (žalobkyně označila za společnou aktivitu pouze nakupování v Penny a vaření), netráví spolu volný čas ani dovolené, navzájem neznají své majetkové poměry (J. K. neznal zdroj žalobkyniných příjmů, která v tu dobu nepracovala; žalobkyně nevěděla, že J. K. splácí úvěr) a neshodnou se ani v dalších okolnostech jejich životů (např. žalobkyně uvedla, že si její manžel pořídil mobilní telefon až v září 2019; J. K. vypověděl, že telefon měl již dlouho předtím, než se se žalobkyní seznámil; J. K. tvrdil, že již oslavili první výročí svatby, ačkoliv k uzavření manželství došlo pouhý půlrok před provedením výslechu atd.). Uvedená zjištění správních orgánů představují dle soudu zcela klíčové indicie nasvědčující tomu, že žalobkyně s J. K. nikdy nevedla manželský život, ani to neměla v době uzavření

manželství v úmyslu. Soud tedy dává správním orgánům za pravdu, že rozpory ve výpovědích manželů byly natolik zásadního charakteru, že je nelze považovat za pouhé dílčí neshody způsobené subjektivním vnímáním určitých skutečností. Nutno zdůraznit, že žalobkyně tyto rozpory ve výpovědích v průběhu správního řízení ani v žalobě podrobněji neobjasnila.

36. O úmyslu žalobkyně obejít uzavřením sňatku právní předpisy pak svědčí zejména výpověď jejího manžela, který uvedl, že ho žalobkyně poprvé oslovila s tím, zda by jí nepomohl, aby „tady mohla žít“. V kontextu zjištění, že žalobkyně takto na ulici oslovila neznámého člověka záhy poté, co jí byl udělen první výjezdní příkaz a následně požádala o mezinárodní ochranu, nemá soud shodně se správními orgány pochyb o tom, že jediným skutečným cílem žalobkyně při uzavírání manželství s J. K. získat oprávnění k pobytu na území České republiky. Přehlédnout nelze ani časovou souvislost mezi blížícím se koncem platnosti druhého výjezdního příkazu a podáním předmětné žádosti o povolení k přechodného pobytu rodinného příslušníka (tj. nejprve údajné družky a následně manželky) občana Evropské unie. Z uvedeného vyplývá, žalobkyně požádala o vydání pobytového oprávnění v době, kdy v zásadě vyčerpala všechny možnosti legálního pobytu na území, což lze pokládat za další okolnost nasvědčující obcházení zákona o pobytu cizinců.
37. Za další indicii pro závěr o účelovosti manželství správní orgány považovaly zjištění, že žalobkyně se svým manželem po delší dobu nesdílela společnou domácnost. Sdílení společné domácnosti není v manželství právní povinností, a proto toliko z její absence nelze vyvozovat závěr o účelovosti manželství (srov. rozsudky NSS ze dne 9. 12. 2015, č. j. 4 Azs 228/2015 - 40, odst. 64, a ze dne 14. 12. 2020, č. j. 3 Azs 380/2019 - 53, odst. 19). Nejedná se však o indicii zcela irelevantní (srov. podkapitolu 4.3 *Příručky pro řešení otázky údajných účelových sňatků*). Na základě tří pobytových kontrol provedených ve dnech 26. 11. 2019, 18. 8. 2020 a 20. 5. 2021 považuje soud za dostatečně prokázané, že žalobkyně se svým manželem skutečně po delší dobu společnou domácnost nikdy nesdílela. S ohledem na ostatní skutková zjištění je třeba dát správním orgánům za pravdu, že sdílení domácnosti zjištěné při druhé pobytové kontrole zjevně nevykazovalo známky manželského soužití a bylo udržováno pouhým spolubydlením. Nelze přehlédnout, že J. K., žalobkyni o uskutečnění druhé pobytové kontroly, která byla provedena jeden den před jejich výsledkem, zjevně ani neinformoval (viz str. 12 protokolu o výsledku účastníka a str. 10 protokolu o výsledku svědka), což nasvědčuje tomu, že s ní nekomunikoval ani o zcela zásadních záležitostech. Při třetí pobytové kontrole bylo navíc zjištěno, že žalobkyně na dané adrese nadále nebydlí, přičemž s manželem již není vůbec v kontaktu. Uvedený poznatek pouze dokresluje závěr správních orgánů, že žalobkyně neměla v úmyslu s J. K. vést společný manželský život. V této souvislosti neobstojí námitka žalobkyně, že skutkový stav nelze považovat za dostatečně zjištěný, pokud nebyla před vydáním prvostupňového, resp. napadeného rozhodnutí provedena další pobytová kontrola. Poslední pobytová kontrola byla sice provedena téměř šest měsíců před vydáním prvostupňového rozhodnutí. Kromě ničím nepodložených tvrzení žalobkyně však nic nenasvědčuje tomu, že by manželství žalobkyně a J. K. v mezidobí přestalo být účelové a začalo plnit svou funkci (srov. rozsudek NSS ze dne 31. 8. 2012, č. j. 5 As 104/2011 - 102, č. 2781/2013 Sb. NSS). Za těchto okolností bylo zjevně bezúčelné provádět další – v pořadí již čtvrtou – pobytovou kontrolu.

38. Správní orgány rovněž správně upozornily, že žalobkyně a její manžel navzájem nekomunikují společným jazykem, kterému by oba alespoň na běžné úrovni rozuměli. Jakkoliv soud připouští, že za pomoci online překladače lze poměrně snadno komunikovat téměř v jakémkoliv cizím jazyce, stále se jedná o pouhý technologický nástroj, který nemůže plnohodnotně nahradit každodenní mezilidskou komunikaci. Žalobkyně sama vypověděla, že ovládá pouze základy českého jazyka a nenavštěvuje žádný jazykový kurz. Skutečnost, že manželé spolu nejsou schopni komunikovat společným jazykem, tak dle soudu představuje další důkaz o účelovosti manželství.
39. Argumentovala-li žalobkyně tím, že v průběhu správního řízení předložila dostatek důkazů prokazujících trvalý citový vztah mezi manželi a jejich intenzivní rodinné soužití, soud konstatuje, že v kontextu ostatních zjištění nemohly žalobkyní předložené podklady (např. společné fotografie, čestná prohlášení a nájemní smlouva) zvrátit či alespoň relevantně zpochybnit závěr správních orgánů o účelovosti manželství. Správní orgány dospěly k tomuto závěru na základě dostatečného posouzení konkrétních důkazů, které hodnotily samostatně i v jejich vzájemné souvislosti, přičemž v souladu s § 50 odst. 4 správního řádu přihlédly ke všemu, co vyšlo za řízení najevo, včetně toho, co uvedla žalobkyně v průběhu správního řízení. Své úvahy pak správní orgány pečlivě a přezkoumatelným způsobem odůvodnily. Z ničeho přitom nelze dovodit, že by správní orgány postupovaly vůči žalobkyni tendenčně a výsledky provedeného dokazování interpretovaly toliko v její neprospěch. Správní orgány neopomněly zohlednit též shodná či správná tvrzení žalobkyně a jejího manžela (např. ohledně data narození či podílu na úhradě nákladů údajné společné domácnosti), která však u nich vzhledem k ostatním zjištěným rozporům ve výpovědích nezvrátily pochybnosti o opravdovosti manželského svazku. Úvahám správních orgánů nelze v tomto ohledu co vytknout.
40. Lichá je též žalobní námitka, že ministerstvo mělo zneužít toho, že se manžel žalobkyně dostavil k výslechu po noční směně, a byl tak velmi vyčerpaný a ve špatné fyzické i psychické kondici. Z doručenky založené ve správním spise vyplývá, že předvolání k výslechu bylo J. K. doručeno s dostatečným časovým předstihem. Nic mu přitom nebránilo v tom, aby si rozvržení směny se svým zaměstnavatelem dopředu naplánoval, případně aby ministerstvo požádal o provedení výslechu v jiný den či v odpoledních hodinách. Manžel žalobkyně navíc v úvodu výslechu vypověděl, že se cítí po zdravotní stránce v pořádku a podepsal prohlášení, že není pod vlivem léků, alkoholu a jiných omamných látek, které by mohly ovlivnit jeho schopnost vypovídat nebo být vyslýchán. Z protokolu o výslechu svědka navíc vyplývá, že J. K. položeným otázkám rozuměl a nečinilo mu problém na ně odpovědět, případně se na jejich význam oprávněné úřední osoby doptat.
41. Pokud jde o námitku, že správní orgány měly vyslechnout navrženou svědkyni N. K., bývalou přítelkyni žalobkynina synovce, soud dává za pravdu žalované, že za situace, kdy manžel žalobkyně tuto osobu vůbec neznal, by byl její výslech zjevně nadbytečný, resp. by nemohl přispět k dalšímu objasnění věci. Ani tento žalobní bod tak není důvodný.
42. Soud proto shledal, že skutkový stav zjištěný správními orgány poskytuje dostatečnou oporu pro závěr, že žalobkyně uzavřela manželství s občanem České republiky výlučně za účelem neoprávněného získání pobytového oprávnění, tj. s úmyslem obejít zákon o pobytu cizinců a s úmyslem vést s manželem společný manželský život. Pouze nad rámec nutného odůvodnění lze podotknout, že pro závěr správních orgánů o účelovosti uzavřeného manželství *ze strany žalobkyně* není podstatné, že policie jako orgán činný

v trestním řízení neshledala důvody pro zahájení trestního stíhání *žalobkynina manžela* pro trestný čin napomáhání k neoprávněnému pobytu na území republiky podle § 341 trestního zákoníku. Okruh řešených otázek v trestním řízení a řízení podle zákona o pobytu cizinců je totiž diametrálně odlišný, byť se obě řízení mohou skutkově týkat uzavření téhož manželství.

43. Důvodná není ani námitka žalobkyně, že napadené rozhodnutí nepřiměřeně zasahuje do jejího soukromého a rodinného života.
44. Pro případ zamítnutí žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu podle § 87e odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců zákon výslovně nestanoví povinnost správních orgánů posoudit přiměřenost rozhodnutí z hlediska zásahu do soukromého nebo rodinného života cizince. Přesto je však i v takovém případě nutné posuzovat přiměřenost dopadů rozhodnutí ke konkrétní námitce cizince (srov. rozsudky NSS ze dne 25. 5. 2016, č. j. 1 Azs 81/2016 - 33, odst. 11-15, ze dne 27. 9. 2016, č. j. 6 Azs 157/2016, odst. 19, ze dne 14. 12. 2020, č. j. 3 Azs 380/2019 - 53, odst. 30). Tato povinnost vyplývá z čl. 8 Úmluvy, který je přímo aplikovatelný a má přednost před zákonem. V tomto ohledu je třeba korigovat poněkud apriorní závěr žalované, podle které nemůže zamítavé rozhodnutí nepřiměřeně zasáhnout do soukromého a rodinného života cizince, jenž uzavřel účelový sňatek s cílem získat pobytové oprávnění (srov. str. 13 napadeného rozhodnutí). Nutno však zdůraznit, že není povinností správních orgánů výslovně hodnotit všechna kritéria pro posuzování přiměřenosti ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců, ale postačí zohlednit pouze důvody, které žalobce tvrdí, nejde-li o specifické důvody vyplývající z průběhu správního řízení (srov. rozsudky NSS ze dne 26. 2. 2014, č. j. 8 As 109/2013 - 34, odst. 16, a ze dne 14. 3. 2019, č. j. 7 Azs 554/2018 - 31, bod 18).
45. Žalobkyně koncipovala námitku nepřiměřenosti dopadů napadeného rozhodnutí do svého soukromého a rodinného života značně obecně v tom smyslu, že na území České republiky navázala osobní, pracovní i přátelské vazby, již se zdokonalila v českém jazyce a úspěšně se zde integrovala, přičemž v případě návratu do země původu jí bude zabráněno ve společném soužití s jejím manželem. Žalobkyně však tato značně obecná tvrzení v průběhu správního řízení ani později v žalobě podrobněji nespecifikovala. Soud proto považuje za dostatečnou úvahu ministerstva, podle kterého nebude mít zamítnutí žádosti žalobkyně za následek nepřiměřený zásah do jejího soukromého a rodinného života, neboť žalobkyně na území České republiky nevedla rodinný život s občanem Evropské unie a její vazby v zemi původu, kde žijí její rodiče a tři děti, nejsou dosud zpřetrhány. Tento závěr zcela koresponduje s výpovědí žalobkyně, která uvedla, že v únoru 2020 vycestovala do Indie, kde se setkala se svými dětmi. Jakkoliv žalobkyně pobývala na území České republiky několik let a lze obecně předpokládat, že si zde vytvořila určité ekonomické vazby, je patrné, že z hlediska vazeb rodinných a sociálních je nadále více fixována na Indii. Argumentovala-li žalobkyně tím, že se správní orgány blíže nezabývaly její závislostí na manželovi, soud zdůrazňuje, že sama žalobkyně při výslechu vypověděla, že životní potřeby hradí z finančních prostředků, které jí posílá na bankovní účet dcera z Indie. Soud proto uzavírá, že případné komplikace, které mohou zamítnutím žádosti žalobkyni vzniknout, nepředstavují natolik intenzivní újmu, pro kterou by bylo možné dovodit porušení čl. 8 Úmluvy, resp. převahu zájmu na ochraně žalobkynina soukromí nad veřejným zájmem na eliminaci obcházení zákona o pobytu cizinců a účelovým získáváním pobytových oprávnění na území České republiky.

46. Pro úplnost soud podotýká, že považoval za nadbytečné doplňovat nad rámec správního spisu dokazování navrženým výsledkem žalobkyně a jejího manžela. Z hlediska soudního přezkumu napadeného rozhodnutí byl totiž rozhodný skutkový stav v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), který byl správními orgány zjištěn zcela dostatečně. Žalobkyně navíc ani nepřednesla žádná konkrétní tvrzení, k nimž navrhovala tyto důkazy provést [§ 71 odst. 1 písm. e) s. ř. s.].

IV. Závěr a náklady řízení

47. S ohledem na výše uvedené soud podle § 78 odst. 7 s. ř. s. žalobu jako nedůvodnou zamítl (výrok I).
48. O nákladech řízení účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť nebyla procesně úspěšná. Procesně úspěšné žalované žádné náklady nad rámec její běžné úřední činnosti nevznikly (výrok II).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 21. února 2023

JUDr. Věra Šimůnková, v. r.
předsedkyně senátu